

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการคือ ประการแรกเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการรักษาเอกลักษณ์ของกลุ่มระหว่างมูเซอคาและมูเซอเหลื่องที่บ้านบาหลาในบริบทการพัฒนาของรัฐ ประการที่สอง เพื่อศึกษาการรักษาพรมแดนทางชาติพันธุ์ระหว่างมูเซอคาและมูเซอเหลื่องที่บ้านบาหลา

การศึกษาใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและจากการเก็บข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลจากเอกสารนั้น รวบรวมจากหนังสือ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ตลอดจนห้องสมุดหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับชาวเขา ส่วนข้อมูลภาคสนาม ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จาก key informant นอกจากนั้น ยังใช้วิธีการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม โดยการเข้าไปอาศัยอยู่กับชาวบ้านที่บ้านบาหลา อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เป็นระยะ ๆ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2538 ถึงมกราคม 2539

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า มูเซอคาและมูเซอเหลื่องที่บ้านบาหลา มีเส้นทางการอพยพที่แตกต่างกันก่อนหน้าที่จะมาอาศัยอยู่ร่วมกันที่บ้านบาหลา จึงทำให้กลุ่มชนทั้งสองไม่ค่อยจะมีความผูกพันกันเท่าใดนัก นอกจากนั้นยังมีความแตกต่างกันด้านศาสนา ค่านิยม พิธีกรรม มาตรฐานทางศีลธรรม เป็นผลให้กลุ่มคนทั้งสองมีการแบ่งพรมแดนทางชาติพันธุ์ ที่เห็นได้ชัดเจน คือ การไม่ร่วมพิธีกรรมด้วยกัน การไม่เยี่ยมเยียนกัน และการไม่แต่งงานกันระหว่างมูเซอคาและมูเซอเหลื่อง ความแตกต่างกันยิ่งเห็นได้ชัดยิ่งขึ้น เมื่อรัฐเข้ามาพัฒนาชุมชนบ้านบาหลา กล่าวคือ มูเซอคาเป็นกลุ่มชนที่ยอมรับการพัฒนามากและรวดเร็วกว่ามูเซอเหลื่อง ในขณะที่มูเซอเหลื่องตอบรับการพัฒนาดำเนินช้าเรื้อรัง และมีแนวโน้มที่จะธำรงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มไว้ค่อนข้างมาก